
kisdobos
1980. FEBRUÁR

Nagy Katalin

Szentendrei mini-mesék

Egyszer volt, hol nem volt... Szentendrén volt, az olvasótáborban az elmúlt nyáron. Író-olvasó találkozóra hívtak, és én mentem, nagy örömmel, mint mindig és mindenhova.
A gyerekek sokat kérdeztek, mint mindig és mindenhol. Egy kérdésnél azonban úgy belemelegedtünk a beszélgetésbe,



hogy ott is aludtam, és másnap folytattuk, és a következő tanévben is folytattuk, és valami olyasmi kerekedett ki mindebből, mint még soha, sehol.
Az író-olvasó találkozón a „Mini mesék"-ről beszélgettünk, a Kisdobosban olvasták legtöbben; néhányan ezt a könyvemet is ismerték. A gyerekeket leginkább az érdekelte, hogy ezekben a történetekben mennyi hát az „igaz" és mennyi a „kitalálás". Azt feleltem, hogy ezek a „mini-mesék" mind igazak, megtörténtek a valóságban a tanítványaimmal, a fiammal, a fiam barátaival, a barátaim fiaival... A gyerekek először csodálkoztak, majd lelkesedtek. Aztán rosszkedvük lett hirtelen. Mert nem igazság — mondták



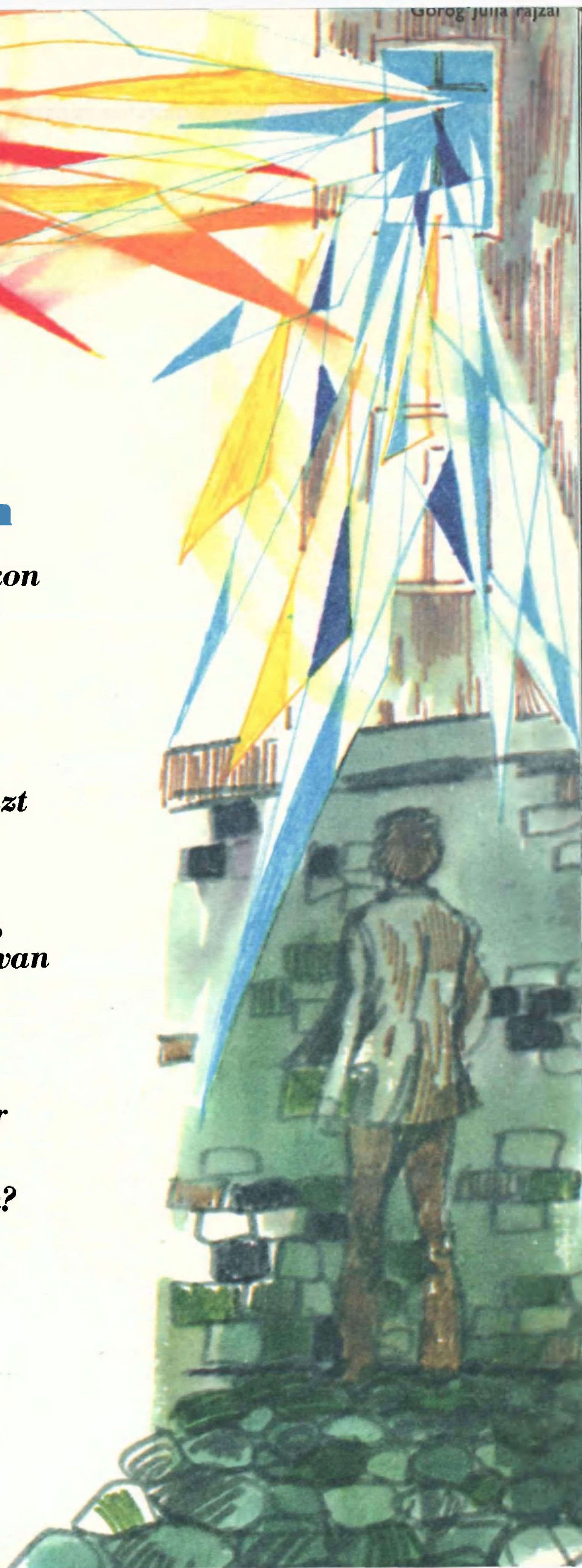
— hogy másokkal mennyi minden érdekes történik, ővelük meg soha, semmi...
Bizonygattam, hogy velük is rengeteg érdekes történik nap mint nap; fogadjunk! De nem fogadtunk mégsem, hanem közösen figyeltük a további eseményeket magunk körül, a táborban. És kiderült, hogy... a kis faházakban nemcsak lakni lehet, hanem fogat „szabályozni" is; hogy a tánczenére nemcsak táncolnak, hanem mosogatnak is egyesek; hogy a céllövölde, vattacukor... no meg a szivárványszínű cipőtisztító...
Vagyis: a gyerekek észrevették maguk körül „az érdekeset"! Észrevették, le is írták. Ott, a táborban fel is olvasták műveiket. Nagy siker volt! Gratuláltak tanárok, gyerekek, még a vándor-tábor lakói is. Én meg elneveztem „Szentendrei mini-mesék"-nek ezeket a történeteket.
A mesének itt nincs vége. Csak a táborozás ért véget, meg a szünidő, de mesélőkedvük nem, de nem ám! A tanév kezdetén a szentendrei Gyermekkönyvtárban megalakult a „Mini-mese-klub"; engem is felvettek a tagok közé. Rendszeresen találkoztunk, felolvastuk, megvitattuk, kijavítottuk



azokat a mini-meséket, amelyeket a klub tagjai írtak az év során. Már egy könyvre való történet összegyűlt, és mellé vidám, kedves rajzok még. És mert élnek Szentendrén mesebeli-felnőttek is — gyermekkönyvtárosok, tanárok, papírgyári dolgozók és katonai főiskolások — ők könyvet varázsoltak a mi mini-meséinkből. Igazi könyvet nyomtattak. A címe: Szentendrei minimesék. Írták és rajzolták: a szentendrei gyerekek.
Aki nem hiszi, járjon utána... vagy olvassa el a két mini-mesét, amit bizonyítékul idehoztam a szentendrei gyerekek könyvéből.

A meséket a 10. oldalon találjátok!

Görög Júlia rajzai



Szabó Lőrinc

Az ég az ablakon

Szemközt, egy magas ablakon
bukfencet vetve, fönt, a kék
üvegtáblákon megjelent
ma délelőtt az ég.

Fönt, a legfelső emelet
ablaka azt villogta le,
mint egy periszkop tükre, azt
üzente le, ide

a mély udvarba, ahová
nem jutnak arany sugarak,
hogy bár innen nem látni, van
ég is és süt a nap.

Egész lelkem az ablakon,
az egész ablakon az ég:
hogy került össze ily hamar
ez a két messziség?

Bántott, kigúnyolt az a kék?
Vagy biztatás volt, üzenet?
Nem is tudom, oly hirtelen
jött és oly jólesett,

hogy még alig találkozott
szemünk az ablak üvegén,
máris nevettünk csöndesen,
az ég meg én.

BAKÓ ÁGNES

ZSUZSI SZÜLETIK

— Most igazán, komolyan meg kellene valamit beszélgetni... — mondta Rita, és abból, ahogy rám nézett, tüstént tudtam, hogy ezt nem csak úgy a levegőbe mondja. Száját összecsücsörítette, szemöldökét magasra húzta, és nagyokat pislogott. Amióta csak beszélni tudott Rita, mindig szívesen beszélgettem vele, mert az ilyen társalgásokból többnyire valami kalandos dolog sikeredett. Így most is készségesen bólintottam.

— Jó. Gyere, beszéljük meg azt a valamit!

— Igen ám, de *azt* csak kettesben lehet!

Nagyot néztem. Nem értettem, mi akadálya a kettesben való beszélgetésnek, amikor Ritán meg rajtam kívül más nem volt a lakásban.

— De, hiszen kettesben vagyunk — mondtam először nagyon biztosan, majd mégis óvatosan szemügyre vettem a szoba sarkait, nincs-e véletlenül megbújva valahol Töpszli, az óriás, vagy netán az Egyfejű sárkány?!...

De nem volt. Legalábbis én nem láttam. Sőt nem látta Rita sem. Egészen más aggodalom ült a szemében. Afféle felnőttes, gondterhes pillantással nézett engem; szóval most nem játszott. Nagyon is Rita volt! Legnagyobb meglepetésemre olyan Rita, akinek nem nevetett még a szeme sem. S ez volt az, amiből biztosra vehettem, hogy amiről majd szó esik, nem éppen játékos dolog. Icipicit el is fogott az aggodalom.

— Csak nincs valami baj? — kérdeztem.

— Baj?! — Rita jelentősen rázogatta szőke fejét. — Éppen is, hogy nagy baj van.

— Ugyan ne mondd! És kivel?

— Anyuval. Mert apa meg én egyformát mondtunk. Szóval ezt kellene igazán, komolyan megbeszélgetni!

Furdalni kezdett a kíváncsiság.

— Akkor kezdjed! — sürgettem, mire megütközve nézett rám.

— Itt?!... — Ezt olyan hangon kérdezte, hogy megint csak körbekaptam a fejemet, s találgattam: mi lehet az ok, ami miatt ebben a szobában lakatot tesz a szájára Rita?

A játékpolcon vidáman, pirosan és pattanásra készen éktelen, nagy pettyes labda pompázott, mellette szürke facsacsi pillantott sanda szemmel a világba. A nagy barna mackó, meg a kis sárga mackó, meg a mégkisebb, valaha fehér mackó, egyformán fényes gombszemmel, és egymás mellett trónolva, figyelmesen meredt ránk.

Halkan sóhajtottam.

— No, ugye?! — emelte meg a fejét Rita. — Ugye mondtam én előre, hogy *csak kettesben!* Ezektől nem lehet ám mindig beszélgetni. Miért nem hittél nekem?

Most már megértettem Ritát és hittem is neki. Való igaz! Kíváncsi mackók, sandaszemű csacsi, meg egy pattanásrakész pettyes labda társaságában nem könnyű komoly dolgokról beszélgetni.

— Igazad van. Hová menjünk?

— Hááát?... — Rita ujjahegyével felnyomta amúgy is pisze orrát és rövid töprengés után azt mondta: — Valami jó, titkos helyre. Olyanra, ahol a felnőttek is titkolóznak. Mondjuk az étkezőbe! — azzal kézenfogott. Berángatott az étkező fülkébe. — Itt lehet, — szögezte le. — Ez pontosan olyan.

Bólintottam. Ha Rita olyannak találja, akkor olyan is, ő tudja, miért. Szerintem az étkező fülke olyan volt, mint bármely más étkező fülke, én legalábbis semmi titokzatosat nem találtam benne; mindössze talán abban különbözött a többitől, hogy az egyik sarkában egy varrógép állt, a fal mellett egy heverő, az ablak előtt pedig nagy cserepekben mindenféle nagylevelű, örökzöld növény.

Rita a varrógép mellett fékezett le. Nyomban kezelésbe vett egy aláfutó aszparágusz indát. Jobb lábát oldalt nyújtotta, ide-oda csavargatta a lábafejét, a ballal meg aprókat ugrált egyhelyben. Nem is tudom, hogyan csinálta?!

Meglepett az is, hogy Rita nem nevet. Máskor, ha ugrabugrált, bizony jó nagyokat nevetett, most meg gondterheltnek látszott. Gondoltam, megvárom, amíg kiugrálja magát, s leültem a heverő sarkába.

— Szóval — kezdtem —, azt mondod, baj van anyuval?

— Méghozzá nagy — bólintott Rita. — Anyu a fejébe vette, hogy gyereke lesz.

Erre a hírre felugrottam.

— De, hiszen ez jó újság, Rita! Miért mondod, hogy baj van anyuval? Egy kisbabának mindenki örül! Vagy nem?

— Persze — ismerte el Rita —, ha úgy volna! — és jelentősen nézett rám.

— Nem értem — mondtam megzavarodva. — Hát hogy van akkor?

— Úgy, hogy nekem lesz kistestvérem!

Rita ezt már lángvörösen kiáltotta, és könnybelábadt a szeme, és széthúzódott a szája; szóval kishíján sírt. A nagy izgalomban kopasztani kezdett egy szívalakú futónövényt. Én csak bámultam. Mert előbb a csuklójára csavarta, aztán amikor már legalább kétszer megtekerte a balkezén, a jobbal szép egyenként letépegette a leveleit. Közben harciasan és indulatosan ezeket mondta:

— Mert mindenki, akivel csak találkozom ezt kérdezi: *Ugye örülsz a kistestvérkének, Rita?* És én örülök is! Csakhogy anyu megmakacsolta magát! *Neki* lesz gyereke, azt mondja! Hát ehhez mit szólsz?

Elnevettem magam. Azt mondtam, hogy a kettő egy és ugyanaz. Te is anyu gyereke vagy, és a kisbaba is az lesz. Ezután ketten lesztek. Nem igaz? A két gyerek közül az egyik te leszel, a másik meg a kistestvéred. Érthető?

— Nem nagyon — jelentette ki Rita. — Mert vagy nekem lesz kistestvérem, és akkor nagyot csalódik anyu, vagy neki lesz gyereke, és akkor mi lesz énvelem? Nekem már apa meg is ígérte, hogy lesz egy testvérem! És nekem olyan még nem is volt! Anyunak meg itt vagyok gyereknek én! Csakhát, mondom, megmakacsolta magát. — Ha neki még egy gyereke lesz, hát ki fog akkor szeretni engem?!

— Mindenki, aki eddig szeretett — mondtam. Rita bámészan nézett rám. A szemén láttam, nem hisz nekem. Meg is mondta:

— Na, azt már nem hiszem.



— Miért?

— Mert akkor kettő gyerek lesz, és kettő gyereket nem lehet egyszerre egyformán szeretni.

Megnyugtattam Ritát, hogy igenis, lehet. És, hogy a kisbabát ő is szeretni fogja; de kétkedve nézett rám. Most ő kérdezte, hogy:

— Miért?

— Mert egy pólyás olyan, akár egy madárfióka. Pici és tehetetlen. Törődni kell vele. Tudod? És azt, akivel törődni kell, azt mindenki nagyon szereti.

Aztán még sok mindent mondtam Ritának. Többek között azt is találtam mondani hogy:

— Meglátod, milyen más lesz minden, hogyha a kisbaba megszületik!

— Azt én régen tudom — mondta erre ő.

— Honnan tudnád? — kérdeztem olyan hangon, hogy megértse: most aztán igazán butaságot mondott. — Honnan? Amikor még sose volt kistestvéred?! De én biztosan tudom, hogy, ha megszületik, nagyon örülsz majd neki. És, mert te leszel a nagyobb...

— Csudát! — vágott a szavamba Rita, és leintett, mint valami karmester. — Miért lennék én nagyobb csak azért, mert egy kisgyerek születik? Egy Zsuzsi! Mert apa Zsuzsit szeretne. De akkor is! Miért lennék én nagyobb akkor a mostaninál?!

Eltünődtem. Igaz is! Miért? Végiggondoltam ezt az egészet. Rita még nincsen ötéves, és akkor sem lesz annyi, ha a testvére megszületik, aminek még örülne is. Az is biztos, hogy nagyon fogja majd azt a testvérkét szeretni.

Bonyolult ez az egész — gondoltam — és mégis egyszerű. A baj csak az, hogy Rita örülne a kistestvérnek, éppen csak nem szereti, hogy az a testvérke anyunak ugyanolyan gyereke lesz, mint ő.

— Ide figyelj! — mondtam. — Akár hiszed, akár nem, az jó, ha valakinek testvére van. Én csak tudom! Látod, például apu is a testvérem, nagyanyu mégis mind a kettőnket szeret.

Rita töprengve nézett rám. Végül ezt mondta:

— Mert téged, meg apát lehet is! És én is szeretni fogom Zsuzsit. Mert Zsuzsi lesz! Csak... hát... a többiek! Tudod? — és úgy tűnt könnyes a szeme.

— A többiek is szeretni fogják — nyugtattam meg.

És akkor Rita hevesen odakiáltotta:

— De egyformán kettőt nem lehet, mondom!

Én meg elnevettem magamat.

— No, jó. Hát akkor téged azért, mert Rita vagy, őt meg azért, mert Zsuzsi lesz. Eleinte persze többet törődnek majd vele, mint veled.

— Az pedig nem lesz valami jó — rázogatta szőke fejét még mindig könnyekkel a szemében Rita. — Mert akkor én itt már többet nem is leszek gyerek!

— Dehogyis nem! Nagyobb gyerek leszel, mint ő, és te is törődni fogsz vele. Egy pólyásbaba eleinte nagyon gyámoltalan. Türelemmel ki kell várni, míg megnő.

De sajnos ez a válasz sem tetszett neki. Általában ez az egész beszélgetés másképpen alakult, mint ahogyan vártam. És amit eddig soha sem csinált még Rita, most megtette. Toppantott. És rántott egyet a fején.

— Én nem akarok ám türelemmel várni! Ha már egyszer testvérem lesz, hát legyen is!

Aztán mégis csak kivárta.

Zsuzsi valóban olyan volt, akár egy madárfióka. Aprócsontú, picike és gyámoltalan. Rita szeme összeakadt az izgalomtól, míg nézte. És amikor nem látta és nem hallotta senki, mutatóujjával gyöngén megsimogatta Zsuzsi egyik pirinykó kezét.

— Szia! — súgta — Szia, Zsuzsi! Én vagyok a testvéred. Tudod? Tudod? Rita vagyok én! Megismersz?

Megismerte-e Zsuzsi Ritát? Nem hinném. De az való igaz, hogy álmában elmosolyodott. Rita megdicsőülten nézett körül, és kicsit sajnálta, hogy ezt most mégsem látja senki.

Teltek a hetek, hónapok, s ment minden a maga rendjén. Zsuzsi nőtt, nevetett, gagyogott; szóval mindent csinált, ami egy kisbabától kitelhet. De ha nőtt is, pöttöm volt akkor is. Alig volt valamivel nagyobb Rita nagy, barna mackójánál. Ahhoz viszont már félesztendős korában jól értett, hogyan kell sakkban tartani a családot. Ritának a játékait dobálta ki a járókából, anyunak az ölébe kéredzkedett, apának a nyakában lovagolt; és ha valamit nagyon akart, éles, vékony hangon visított, mint egy kismalac.

De, ami leginkább feltűnt Ritának az az volt, hogy Zsuzsi még beszélni sem tudott, mégis mindig elérte, amit akart. Ezen sokszor és sokáig gondolkozott elalvás előtt az ágyban.

— Hát... — mondta egyszer, amikor megint kettesben voltunk — nekem ám sok minden eszembe jut...

— Most például mi jutott eszedbe? — kérdeztem.

Rita felvonta a vállát, megcsavarta a fülcimpáját, aztán azt mondta:

— Háááát... mondjuk az, hogy mi lenne akkor, ha amikor nem látja senki, jól megverném.

— Kit?

— Hát Zsuzsit. Csakis!

— Az nagyon csúnya dolog lenne — mondtam. — Miért kellene őt megverni?

— Mert nem olyan könnyű azért ám vele.

— Hogy hogy? — kérdeztem, mert komolyan érdekelt ez az egész Zsuzsi-dolog.

— Úgy — mondta Rita, miközben öregesen felsóhajtott —, hogy egy testvérrel mindig baj van.

— Miféle baj?

— Hát... hol a foga jön, hol bepisil, meg minden, de a legnagyobb baj az, hogy anyu elkényezteti. Mindig az ölébe veszi, és kész.

— De, hiszen téged is ölbevett kisbaba korodban.

— Mikor volt az! — legyintett Rita.

— Nem egészen öt éve — feleltem, mert ez volt a való igazság.

Rita még mindig a fülét morzsolgatta, s alulról fölfelé nézett rám jelentősen.

— Csakhogy én nem lettem ám kényes! De Zsuzsi máris az! Gyere! Nézzük meg!

Bementünk a másik szobába. Megnéztük Zsuzsit. Éppen a járókában üldögélt. Egy piros kockával elmélyülten pofozott egy sárga kakadut, aztán a kakaduval kezdte ütögetni a fejét és nagyokat nevetett.

— Ugye milyen aranyos? — kérdezte Rita, de volt a hangjában valami szokatlan. Ránéztem. Amikor rám nézett ő is, tudtam már, hogy milyen választ várna a kérdésre. Lehajoltam hozzá és odasúgtam neki:

— Bizony, az. Aranyos. Olyan, amilyen csak a *te* testvéred lehet. Mert az nem mindegy ám, hogy ki, kinek a testvére. Tudod?

Rita bólintott, én pedig leültem a fotelbe.

És akkor Zsuzsi felnézett. Észrevett bennünket. Elhajította a kockát, meg a kakadut és cérnavékony hangon visítozni kezdett, mint egy kis sziréna.

— Látod? — kuncogott Rita. — Azt akarja, hogy kivegyed. De nem veszed ki, ugye?

— Nem bizony. Zsuzsinak is meg kell tanulnia, hogy nem mindig papsajt!

— Micsodaaa?! — bámult rám Rita.

— Azcsoda, hogy nem mindig az történik, amit ő szeretne.

— Aha!

— No, gyere! Ülj az ölembe! Nézzük együtt Zsuzsit.

Rita elfészkelte magát az ölemben, aztán töprengve így szólt:

— Hát... azért elkelne már egy harmadik!

— Miféle harmadik?

— Hát gyerek. Akkor Zsuzsi is megtudná, mi az, hogy *nagyobb!* Mert ezt az egészet én egy kicsit már unom.

Elnevettem magam. Nevetett ő is.

— Mondd! — szóltam, amikor már jól kinevettük magunkat. — Most éppen nincs véletlenül valami sürgős beszélgetnivalód?

— Á! — legyintett a régi vidámsággal Rita, mert a szeméből és a szívéből is eltűnt minden rossz érzés. — Á! Nekem már semmi olyan beszélgetnivalóm nincsen.

Zsuzsi közben abbahagyta a visítozást. Újra pofozni kezdte a sárga kakadut. Rita büszke mosollyal odasúgta nekem.

— Azért ezt a Zsuzsit nagyon lehet ám szeretni..

A többit már én gondoltam hozzá. Azt, amit Rita nem mert, vagy nem akart hangosan kimondani: Bizony! Mégiscsak úgy van minden, ahogy a nagyok mondták. Ő Rita maradt mindenkinek, Zsuzsi pedig Zsuzsi lett. És, ha megkérdezné valaki: ki szereti Zsuzsit ezen a világon legjobban, biztosan ezt a választ hallaná: Rita.

Szepesi Attila versei

Csakli csóka

Csakli csóka,
csikogó csoroszlya.
Télen hétszám
kucorog a vén fán.
Éjjel-nappal
gubbaszt mozdulatlan,
étlen-szomjan
csikog szakadatlan.
Mintha a dolga
csak ennyi volna.

Csodalátó

Láttam a nádon:
nagyszemű békák
ültek a lengő
káka tövén.

Szálltak a lepkék
sás levelére,
tarka kövekre a
billegetők.

Rézszínű siklók
árnyba lapultak,
húztak a pérek
hűs habon át.

Föl-le cikáztak
alkonyi fecskék,
csiborok úsztak
nádtutajon.



Sarkady Mária

A cica, a BKV-s rigó, két sündisznó meg minden

Különös vidék volt. Az egyik oldalon, a fényesre koptatott párhuzamos síneken villamosok szánkóztak, csikorogtak. A másik oldalon autóbusz viharzott. Ebből következik, hogy valamiféle sarkon volt az a különös vidék, ahol az egyik utcában villamos szánkózott, s a másik utcában autóbuszok viharzottak: a sofőrök csak úgy bőgették a motort.

A cica a sarkon ült. Biztos helyen: a kerítés mögött és áhítattal figyelt. Csak a szeme mozgott: jobbra-balra. Volt arrafelé minden, cukrászda, kisvendéglő, posta, KÖZÉRT, gyógyszertár, még teniszpálya is volt a közelben, még óvoda is volt átellenben az úton, meg odaszaladt le a Mese utca innenső fele is, a túlsó fele meg felfelé futott, bújócskázott, a vége se látszott, persze, ki is tudhatná a mese végét? Szóval, különös, mesés vidék volt.

Azt mesélték, hogy a gyógyszertár házában — ahol egy hasonló útelágazás volt: a gyógyszertár tömbje ékalakban állt a sarkon —, ott, a ház mögött, egy nagy farkaskutya ül mindig egyhelyben, komolyan, komoran, és neki is jóformán a szeme jár: jobbra-balra, hol az egyik út felé, hol a másik út felé, aszerint, mikor melyik úton történik valami érdekes.

— Te macska! Téged össze kéne kötni azzal a kutyával! — rikoltotta egyszer a BKV-s rigó, akit azért hívtak így, mert úgy megszokta a közeli Szép Ilona villamosremíz indítójeleit, hogy legtöbbször az ő csőre is csak erre állt: „Tiiii-tiiii-tiiii, tiiii-tiiii-tiiii" — fütyülte szakadatlan, és elárasztotta BKV-s rigókkal az egész hegyoldalt fel a János-hegyig. — Ti-ti-ti — mondta a cicának —, mindig csak egyhelyben ücsörögtök és bámultok! Hogy nem unjátok meg! — de csak a cicával mert szájaskodni. A nagy farkaskutya elé többször is leszállt, rávillantotta okos szemét, hátha végre szóra bírja, de mindhiába.

A cicának is csak a szeme rebbent. Nem szólt. A Szolgáltató Házat figyelte, amitől egy kerítés, egy járda, egy gesztenyefasor, egy széles út, a villamossínek, a másik gesztenyefasor, a másik járda, s a másik kerítés választotta el. Ebből meg az következik, hogy pontosan szemben voltak egymással. Nem mindennapi képzetei voltak arról a házról, ezért érthető, valahányszor kattant, csapódott a kapu:

— Krrrrsssz... — fújt egyet dühösen, mert titokban arról álmodozott, mi mindennel lehetnének ott a szolgálatjára neki is, ha által merne futni fényes nappal az úton. — Éjszakára kelve, amikor mehetnék, akkor meg már bezzeg minden ajtaja zárva van...

Mert éjszakára kelve, mire jött és letelepedett a sötétség, és láthatatlanul hátára kapta a kerítéseket, szabad lett minden-minden út, senki emberfia meg nem mondta volna, hogy kié, melyik ház macskája a cica, aki nem volt rest és ilyenkor minden közeli, távoli ismerőst bejárt.

Most is az este jött. A cica szabad lett, mint a madár, ha nem is annyira, mint a BKV-s rigó, a veréb, a cinke meg a többi népség, akik ha megzörren a haraszt, rögtön abba a mérgesítő, hihetetlen távolságba szállnak, amit egyesek úgy hívnak: levegő.

A kerítést elnyelte a sötét, még ha égtek is fenn a villanyok. A cica kibújt az utcára. Késő volt. Léptek helyett csak az érett gesztenyék koppantak:

— Kkkkk. Ppppp — mondták a gesztenyék. — Valaki jön.

Ketten jöttek. Lassan. A cica lesben állt.

Sündisznók voltak. Idegenek. De mintha jól ismerték volna a járást, komótos cammogással bebújtak azon a lyukon, amin a cica kijött. Benn, a kerítés mögött a levágott őszi fű már illatos széna volt, arrafelé igyekezett a két sündisznó. Fenn, az ágon, a BKV-s rigó, aki már behunyta fél szemét, hogy eltegye magát a következő napra, felrikoltott:

— Tiiii-tiiii-tiiii tilosban jártok!

— Ssss — szólt fel hozzá a cica. — Nyughass!

— Kérlek — rázta meg magát a rigó, beletörődve, hogy a macskák furcsa, kiismerhetetlen kíváncsi teremtések. — A te kerted...

A sündisznók tán meg sem hallották a rikoltást, ott zörögtek-zajoztak az illatos szénán. S akkor... csuda dolog... csóválták fejüket a leskelődő gesztenyék... vesztükre, mert menten lepotyogtak:

— Kkkkk. Ppppp. Ilyet se láttunk még... — és a földről is a kert felé figyeltek: mi történik odabenn? Ott pedig nem történt semmi olyan, ami meg nem eshetett azon a mesés, különös vidéken. Az egyik sündisznó a szénát szagolgatta, a másik sündisznó felszegte az orrát, mint aki egyéb, más finom szagokat is érez, s már mendegélt is a biztos irány-

ba: a szilvafa felé. Mindenki csak nézett; a cica, a BKV-s rigó s a többiek, akiknek nyitva a szemük az éjszakában. A sündisznó, ott a szilvafa alatt fogta magát és összegömbölyödött.

— Ó! — rázták fejüket gyönyörködve a tüskés gesztenyék: — Szervusz, rokon! — és sietve koppantak egyet, de ezzel véget is ért a tudományuk. A sündisznó tudománya meg elkezdődött. Fogta magát, nekilendült, gurult.

— Hány van? — szólt oda a szénában taposgáló társának.

— Három — felelt az.

— No, akkor még — gurigatta magát a sündisznó.

— Hat — mondta a másik.

Igen. Hat érett, puha szilva ékeskedett a tüskéin, amikor kigöngyölte magát és vissza, a széna felé indult. Ott aztán a széna között mind a ketten összegömbölyödtek, és gurigázgatták magukat ide-oda.

— Kacagnom kell! — a rigó alig bírt magával.

— Ssss — szólt rá erélyesen a cica. — Csöndet! — bár határozottan mulatságos látvány volt, ahogy a két sün, hátukon a tengernyi szénával, méltóságteljesen, lassan vándorol.

— Tiiii-tiiii-tiiii — kezdte volna újra a BKV-s rigó.

— Ssss, ha mondtam! Fogod be a csőröd! — a cicának fenyegetően villant a szeme.

A sünök a lyukhoz értek.

— Hopp! — mondta a sün, aki a széna alatt szilvát is cipelt.

— Na! Nem vagyok én póniló! — méltatlankodott a másik.

— Nem, nem. Sündisznó vagy. Magamnak mondtam... A következő fordulónál majd körtét keresek neked, jó?

— Almát — dünnyögte a másik.

A szilvacipelő sün alig hitt a fülének. Elkeseredett:

— Az kemény gyümölcs. Azzal nehezen bírok...

— Dehogyisnem bírsz. Olyan finom tüskéid vannak — kedveskedett a másik és hozzátette: — Jó lesz, hogy szomszédok leszünk a kertben?

— Tudod jól, hogy jó lesz — felelte a szilvacipelő. — Ezzel ne játssz, mert ez bosszant...

— Na de honnan tudjam, hogy velem nem fogsz-e verekedni, mint az eddigi szomszédaiddal?

— Veled nem verekszem, már mondtam — mondta a szilvacipelő.

— Játszom... Játszol... Játssz... Hány esszel kell írni felszólítómódban? — kérdezte a másik sün, békítően.

— Kettővel — enyhült meg a szilvát cipelő.

— Puff! — szólt egy gesztenye.

A sünök nem fedeztek fel benne semmi rokonságot. Megrettenve megálltak.

— Pppp — mozgatta bajuszát a cica. — Hogy beszélnek ezek? Mi ebben a ráció?

Egy egérnek viszont úgy látszik roppant mulatságos lehetett az egész; a talán három sündisznómagasságnyira is feltornyozott széna a kis sünök hátán, meg a párbeszéd. Az egerek valahogy vidámabb teremtések a macskáknál, pedig kevesebb okuk van rá. De hát a hajdani szegény emberek viskóiban is több volt a kacagás, mint a palotákban, vagy hogy is van ez, ki találta ki ezt a mesét, és mennyi volt benne az igazság? Annyi azonban bizonyos, hogy az egér jót vihogott a gesztenyefa mellett:

— Hhhhh, hhhhh, hhhhh. Hhhhh, hhhhh, hhhhh.

A cica fülelt és szimatolni kezdett. Az egér is meglátta és reszketett. Már iszonyúan bánta, hogy jókedvét vigyázatlanul úgy eleresztette. Szerencséjére emberek jöttek. A fiú dúdolt, s az új fajta zajban az egér elinalt. De a reszketés nem inalt el vele, odamaradt a sündisznóknak.

— Ezek meg micsodák? — állt meg mellettük a fiú és a lány.

— Két kis szénásszekeres. Sünök. Jön a tél, mennek egy kertbe, megássák a helyüket, kibélelik szénával, és lesz egy ajtajuk délnek, és egy kapujuk észak felé, minden eshetőségre készen, hogy elmenekülhessenek. A mókusok is így csinálják — magyarázta a lánynak a fiú.

— Egész jól tudod — röfögött a szilvásszekeres sün. — No, akkor menjünk, ezek nem ellenségek... — és eltotyogtak.

A lány és a fiú nevetve nézték. A cica előjött és odadörgölődzött a lábukhoz:

— Ezek összebeszéltek tücsköt-bogarat... Nem is udvaroltak, hanem kerteltek a disznók... Az én kertemben...

A lány és a fiú lehajoltak, megsimogatták a macskát, aztán mosolyogva az esti kalandon, kézenfogva továbbálltak. A dudorászást a lány folytatta, énekelte, aztán fütyülte is:

— Csillagom, révészem, vigy által a Tiszán...

— Hopp! — rikoltott a BKV-s rigó. — Hogy volt!

A lány és a fiú lassan mentek és felváltva fütyörészték egymásnak. A BKV-s rigónak éppen annyi ideje volt, hogy megtanulja. Attól fogva, kicsit hamisan, mellédöcögtetve azt fújták a rigók azon a mesés, különös vidéken, föl a hegyoldalig.



Repülőgép az iskolaudvaron

Írta Vigyázó László

Egy unalmas iskolai napon ceruzánkat rágva dolgozatot írtunk. Nagy zakatolás hallatszott az udvarról. Az ablak mellett ülők nyomban kinéztek. Megjegyzem, ők akkor is kinéznek, ha nincs zakatolás. Most tátva maradt a szájuk, máskor nem mindig marad tátva. A látványra az egész osztály az ablakhoz tódult. Feri felkiáltott:

— Egy repülőgép szárnya!

A tanár néni is felkiáltott, de ő azt, hogy indulás a helyünkre! Csendben ültünk. Legalább egy percig. Akkor Péter kiáltott:

— Egy repülő törzse!

Alig vártuk a tanítás végét. Ilyen máskor is előfordul, de most különleges oka volt. Addigra összeszerelték a repülőt. Csodálatos érzés volt beülni, körülnézni benne.

Azóta is az iskola udvarán áll. Még jobb lenne, ha repülne. De így is jó. Nem mindenkinek van saját repülőgépe.



Mosogatás tánczenére

Írta Szendrei Zsolt

Mosogatni mindig kell, ahol esznek. A mi parktáborunkban is mosogattunk, mindig más csoport. Tegnap este mi vállalkoztunk e nemes feladatra.

Az ebédlő és a konyha egymással szemben helyezkedik el. Mindkét helyiségnek nyitott az oldala, köztük egy kis utca húzódik.

Az ebédlőben vacsora után kezdődött a diszkó.

A konyhában kezdődött a mosogatás. Én adogattam az edényeket, Erzsi mosogatott, Éva fertőtlenített, Laci pedig öblögetett.

Odaát szólt a zene.

Mi csak adogattunk, mosogattunk, öblítettünk, rázogattunk. Adogattunk, mosogattunk, öblítettünk, rázogattunk. Ritmusra ugráltak a poharak, tányérok, a kanalak. Ugráltak a poharak, tányérok és kanalak.

Laci forgatásos módszerrel öblögette a nagy tejeskannát. Lehet, hogy mosógép lesz, ha megnő, vagy centrifuga.

Forgatta, öblögette.

Centrifuga, tejeskanna, harmonika, táncfigura.

Készen lettünk a mosogatással. Szőlőlét kaptunk fizetségül. Aztán átmentünk a diszkóba. Három számot táncoltunk takarodóig. Most jut eszembe, hogy még sokkal többet, mert mi mosogatás közben is táncoltunk.

Ágh József
linóleummetszete,
Budapest,
Váradi utcai
Általános Iskola

Veress Miklós

Kalózdal az almaszószról

Az almaszósz az almaszósz!
Kenyérre senki nem keni.
Halálfejdzsó, a vén kalóz
abban szeret csak fürdeni.

Halálfejdzsó a kapitány,
kalóz a spenóttengeren,
együtt a dalunk oly vidám,
mert az almaszószt szeretem.

Hogyha dalunkba beleszólsz,
degeszre tömünk, hisz nem vitás,
hogy a legjobb az almaszósz
s a rántott krokodiltojás.

Halálfejdzsó hát nem morog,
horgonyzunk sóskatengeren,
dicséri minden víg torok,
hogy az almaszószt szeretem.

Az almaszósz az almaszósz,
ne hajíts bele galacsint,
mert arra int a vén kalóz:
jöhet utána palacsint'

Ágh István

itt a bicska, bugylibicska

Itt a bicska, bugylibicska,
nyitva, csukva, csukva, nyitva,
ha becsukom félakkora,
ha kinyitom kétakkora,
kérem, ez egy olyan gyártmány,
száztizet rendelt a császár,
az a zsivány Sobri Jóska,
evvel rontott rá a grófra,
a komtesszkát megszerette,
a nyeregbe fölültette,
itt a bicska, bugylibicska,
öreganyám evvel hámoz
kolompért a vacsorához,
öregapám evvel farag
fasípot a fűzfa alatt,
még a sípja is azt fújja,
itt a bicska, bugylibicska,
ingyen adja Miska bátyja,
vagyis SCHÉNER M. és TSA,
ha kinyitom, ha becsukom
tíz forint az ára!



Vida Győző rajza



Németh Nelli rajza

(Kilenc gyerek vitatkozva jön.)

Főokos: Értsd meg, ma nem lesz farsang.

Picike: Miért nem lesz? Mindig szokott lenni!

Főokos: Te kis buta! A farsanghoz jelmez kell.

Edit: Hát aztán? Tavaly is volt jelmezünk!

Zsolt: De idén már nincs.

Zoli: Miért nincs?

Kati: Mert az én édesanyám nem ért rá jelmezt varrni.

Iván: Az enyém sem.

Picike: Várjatok, várjatok! Miért nem csinálunk mi magunknak jelmezt?

Kati: Azért, mert nincs miből.

Picike: És a padlás?

Iván: Padlás, padlás! A mi házunkon nincs is padlás!

Edit: A miénken sincs.

Zsolt: A mi padlásunkon van egy törött szék. Azt akarod fölvenni?

Picike: Nem, nem! Figyeljetek ide! Nekünk itt fent *(felmutat)* van egy padlásunk, és ott sok minden van. Gyertek fel, nézzük meg.

Főokos: Hova bolondít minket ez a Picike?

Kati: Gyere, hátha találunk valamit! *(Elindulnak. Picike libasorban vezeti a gyerekeket. Kétszer-háromszor végigvonulnak a fal mellett, mintha lépcsőn mennének fel.)*

Picike: *(megáll)* Pszt. fent vagyunk a padláson. Odanézzetek!! *(A sarokból négy denevér perdül elő. Arcukon denevérálarc, a szárnyuk takaró. Ide-oda cikáznak, aztán összefogózva keringenek.)*

Panni: *(visít)* Denevérek! *(A hangra a denevérek rémülten szétrebbennek, a sarokba menekülnek és becsavarják magukat a takarókba.)*

Főokos: Nem látok semmit. Ez a padlás üres. *(A denevérek összenéznek, aztán hátraszaladnak és előrehoznak egy ruháskosarat. A ruháskosárban egy teli zsák van. Leteszik, aztán oldalról kíváncsian figyelik, hogy mi történik. Iván belenéz a zsákba.)*

Iván: *(csalódottan)* Mi ez? Mindenféle régi vacak rongy.

Főokos: Nem is olyan vacakok. Öltözés! *(Mindent kiszórnak a zsákból és felöltözködnek. Össze nem illő, zűrzavaros ruha van rajtuk. Csalódottan nézegetik egymást.)*

Kati: Maskarának maskara, de mire jó ez?

Panni: Kész cirkusz az egész!

Főokos: Ez az. Ne mozduljatok! Kész a cirkusz. Csak egy kicsit csereberélünk. *(A fehér inges, fekete kabátos Panniról leveszi a bundasapkát és kicseréli Edit fekete kalapjával.)* Íme cirkuszunk első száma: az Eszkimó meg a Pingvin. Hajoljatok meg. Kati, add oda Ivánnak a törülközőt, te meg add oda Katinak a napernyőt. Így ni. Második számunk: a kötéltáncos kislány! *(Kati meghajol.)*

Iván: Mit csináljak ezzel a törülközővel? Törülközzem meg? Nem is vagyok vizes!

Főokos: Ne mozdulj! *(Turbánt köt a fürdőköpenyes Iván fejére.)* Harmadik számunk a kígyóbűvölő indiai! *(Iván meghajol. Főokos leveszi Zsolt fejéről a szalmakalapot és odaadja a csizmás, bőröves Mikinek.)* Íme Balkezes Bill, a céllövő!

Főokos: Zoli, kérlek, add ide a csokornyakkendőt, mert én leszek a bemondó. *(Felveszi.)*

Zoli: És mi ketten?

Főokos: Zoli, te kapaszkodj Zsolt derekába, így, és most rátok teszem ezt a csíkos terítőt. Tessék, itt látható ötödik számunk, az idomított zebra! *(A zebra is meghajol.)* A cirkusz kész. Mehetünk. *(Indulnának, de a denevérek rémült keringéssel útjukat állják és visszaterelik őket. Csak most veszik észre a sarokban szipákoló Picikét.)*

Főokos: Picike! Mi bajod?

Picike: Semmi. Csak az, hogy nekem nem maradt semmihihihi!

Zsolt: Tudod mit? Gyere ide te is, zebrának.

Picike: Hatlábú zebra nincs! Brühühühühühü!

Főokos: *(Buta képet vág. A kosárhoz megy, kifordítja —*



Írta Marék Veronika



üres. *Csak a zsák hullik ki belőle.)* Semmi nem maradt, csak a zsák. Hát... legyél te a zsák.

Edit: Aranyos kis zsák vagy.

Picike: Csak nem látok. *(Ide-oda totyog, mindenkinek nekimegy.)* Hogy megyek le a lépcsőn?

Iván: Lifttel viszünk, Picike. *(A kosárhoz viszik, beleültetik és elindulnak kifelé. A denevérek bánatosan néznek utánuk.)*

Panni: Főokos! A denevérekkel mi lesz?

Főokos: Gyertek velünk, denevérek! Eljátsszuk a Denevér-cirkuszt! Igyekezzetek. *(A denevérek boldogan rohannak utánuk. Megint megjátsszák, hogy mennek lefelé. Leérnek. Főokos felállítja a denevéreket előre, kitárt szárnyuk a függöny.)* Most pedig, kedves közönségünk, a Denevér-cirkusz megkezdi előadását! Figyelem! Első számunk az Eszkimó és a Pingvin tánca. Zene! *(Dob és szájharmonika vagy furulya szólal meg. A denevérek kétfelé válnak és hátramennek. Az Eszkimó és a Pingvin tréfás táncot jár: a Pingvin halat kunyerál az Eszkimótól. Az Eszkimó végül egy doboz szardíniát ad a Pingvinnek és elszalad előle.)*

Főokos: Második számunk Kati, a kötéltáncos kislány! *(Két denevér kifeszít egy ruhaszárító kötelet. Egyre lejjebb eresztik, végül a földre fektetik. A két végét fogják. Kati „végigegyensúlyozik" rajta, ugrik egyet-kettőt, táncol, aztán meghajol. Kimegy, húzza maga után a kötelet.)*

Főokos: Harmadik számunk a kígyóbűvölő indiai! *(Iván előtt a földön összetekerve a fürdőköpeny zsinórja. Furulyaszóra lassan felemeli a „kígyót", táncoltatja, aztán a karjára, nyakára tekeri. Óvatosan lefejti, és a dereka köré csavarja. Csomót köt rá és meghajol.)*

Főokos: Negyedik számunk: Balkezes Bill, a céllövő! *(Bill bejön Katival. Kati kezében három felfújt lufi van. Bill lő, s Kati sorban szétdurrantja a lufikat egy gombostűvel.)*

Főokos: Most pedig műsorunk attrakciója következik: az idomított zebra! *(A denevérek mögül előtrappol a zebra. Főokos „idomítja".)* Menj körbe. Lassan. Állj meg. Ülj le. Keringőzz. Jól van. Most köszönj a közönségnek. Jó. Kérjél szépen. *(Egy kockacukrot vesz elő. Zsolt kinyújtja a kezét a terítő alól. Főokos odaadja neki a cukrot. Meghajolnak. Kimennek.)*

Főokos: Picike bűvész-száma következik. *(Picike eltűnik a denevérek között.)*

Picike: *(hangja)* Kezdem, kezdem, csak két denevér vigyen oda középre! *(Két denevér előrehozza a kosárban a zsákot. A zsák bambán áll.)*

Kati: Mire vársz?

Iván: Segítsek?

Főokos: *(Odamegy a zsákhoz és a „fülébe" súgja):* Ne butáskodj, Picike! Kezdd el! *(Hozzányúl a zsákhoz, tapogatni kezdi, döbbent arcot vág, aztán a fejéhez kap.)* Ez a zsák... megőrülök. Mi történt? *(Kinyitja a zsákot. A zsákból ruhanemű fordul ki. Mind köréguggolnak és döbbenten nézik. Picike a zsákban nevetve előugrál a denevérek mögül.)*

Picike: Itt vagyok, ragyogok, én egy másik zsák vagyok! *(Valóban másik, de a két zsák hajszálra egyforma. A denevérek cserélték el, hogy Picike trükkje sikerüljön.)* Ez volt az én bűvészszámom. Sikerült?

Főokos: Nagyon ügyes voltál. Te vagy a világ legokosabb zsákja.

Picike: Hát persze hogy én vagyok. Mert azt is tudom, hogy most a finálé következik.

Főokos: Az bizony! *(Zeneszóra felvonul a cirkusz népe meg a denevérek. A menetet Picike vezeti, mókás zsák-táncot jár. Aztán mindnyájan megköszönik a tapsot, s a négy denevér kiviszi a ruháskosárban a két zsákot.)*

Úgy látszik, mégiscsak lett ma farsang. Remélem, nálatok is lesz! Ezt a darabot nem kell szó szerint eljátszani, mondhattok benne többet vagy kevesebbet. Formáljátok át kedvetek szerint! Ez csak egy ötlet, hogy sehol ne mondják azt: SAJNOS, MA NEM LESZ FARSANG!

A GYUFASZÁLCSEMETÉK ÁRNYÉKÁBAN

Nem lehet csak úgy elkezdeni?

Nem fogjátok kitalálni, hol voltam tegnap — jelentettem az őrsnek minden kertelés nélkül. Erre tüstént kezdődött a találgatás.

— Fogadjunk! — ajánlották többen is, és csak úgy záporoztak a tippek. Elhangzott a vadasparktól az uszodáig minden létező hely, beleszámítva a parlamentet, sőt, csupa tréfából, a legközelebbi jégpályát is. Én, sajna, nem tudok korcsolyázni. A jégpályát Magyar Gyuri mondta, akiről az a hír járja, hogy korcsolyával a lábán jött a világra. A parlament pedig Terka húgom ugratós ötlete volt, mert tudta, még nem jártam ott.

— Szabad a gazda? — szólaltam meg egy idő után, s mivel az ötletzápor már amúgy is elállt, senki sem tiltakozott. — Tapasztalatcserére mentem egy régi, ismeretlen-ismerős iskolába.

— Hová?

— Egy iskolába. Tényleg. Méghozzá édesanyám iskolájába.

Mi tagadás, a bejelentés legalább olyan váratlanul hatott az őrsben, mint abban a bizonyos iskolában a látogatás. Az őrs csodálkozva-várakozva hallgatott.

— Mindent elmesélek. Akarjátok?

— Igen, halljuk, mondd már! — jött meg a hangjuk, és ez nálunk az igazi egyetértés jele.

— Éppen a nagyapámnál voltam látogatóban, amikor jött a postás. Könyvecskét hozott. Feladója a Stromfeld Aurél Általános Iskola, a címe pedig Jubileumi évkönyv 1953—1978. Vajon miért kapott nagyapa a kiadványból? Átlapoztam a könyvet és megtaláltam nagyapa nevét. Mellette pedig azt, hogy 1958—59-ben ő is segített az úttörőcsapatnak a Tanácsköztársaság 40. évfordulóját megünnepelni. Az akkori nyomolvasókat igazította útba. Régebben is úgy éreztem, közöm van ahhoz az iskolához, hiszen édesanyám oda járt a kapunyitástól egészen 1959-ig. Mos még jobban örültem, hogy nagyapa is megfordult a falak közt.

— Nagyobb vagy kisebb a miénknél? — kérdezett a mindig pontos Szakács Laci.

— Kisebb. Anyukám egyszer egy fényképet mutatott iskolájáról. Modern, kétszintes épület, amely mégis valahogy árvának tetszett a kukoricatáblák között. A legjobb barátnők akkoriban 10—20 percnyi futásra laktak egymástól, és bizony, nemcsak a táska, hanem a szorongás is nehezítette a futást. Zúgott a tehervasút sínpárja, zúgott a szél vagy legalább fütyörészett, és velük muzsikált kétoldalt a végtelennek tetsző kukoricás. Legföljebb egy-egy kutya loholt el az ember mellett. A képen, amelyet ballagási emlékül kapott édesanyám, gyufaszálvékony fácskák is árválkodtak. Egyiket ő ültette úttörőtársaival, a nagy fásítási akció idején, amikor az egész környék utcáira csemetéket ültettek az iskola úttörőcsapatai. Tudniillik két csapat létezett akkoriban, külön leány- és külön fiúcsapat.

— Én is hallottam, hogy régen külön osztályokban tanultak a fiúk és a lányok — jegyezte meg Ördög Ildi, és olyan képet vágott, mint aki tud még sok mást is, de nem mondja meg.

— Az úttörőcsapatok azért akkoriban is sok mindent együtt szerveztek meg. Néhány szakkört, akadályversenyeket, klubdélutánokat, meg azokat a legendás táborozásokat, amelyeken a fiúk a szó szoros értelmében nélkülözhetetlenek voltak. Ők verték fel a sátrakat és hordták a szalmát a legközelebbi faluból a kényelmes fekvőhelyek elkészítéséhez.

— Úgy szeretnék én is táborozni! — pattant ki Asztalos Tomiból, de rögtön bocsánatkérő pillantást vetett rám. Otthon mindig szigorúan megrótták, ha „neveletlenül beleszólt valamibe".

— Talán nemsokára együtt táborozhatunk, de most vissza az iskolába! Már az oda vezető ötperces út is meglepetéssel szolgált: aszfaltozott úttest, betonjárda, kétoldalt pedig kertek ölén guggoló házacskák helyett teraszos, tágas, néhol emeletes épületek. Az iskola előtt büszke jegenyesor, hát, igen, már a gyufaszál-csemeték is elmúltak húsz évesek. Hanem a lakótelep! Erre a látványra egyáltalán nem készültem fel. A kukoricatengerből alig kiemelkedő iskolasziget helyett magas, modern épületek gyűrűjében állt némileg beszorítva a tudás régi, kedves, kicsinek tetsző vára. Pedig az eltelt huszonöt esztendő alatt az iskola is nőtt. Először elkészült a tornaterem, aztán a napközi, majd a gyakorlati oktatást szolgáló műhelyek, szakköri helyiségek. Épült sportpálya, nemrég pedig a környék egyetlen uszodáját is átadták a gyerekeknek. Csak a tehervonat füttye a régi. Vidáman hirdet állandóságot, közben maga is tovább robog. Nem haragszik rá senki e csalafintaságért: a régeiket megnyugtatja, a lakótelepiek meg már hozzászoktak.

— De hová költözött a kukoricás? — szólalt meg Terka halkan, minden erővel visszatartva a nevetést.

— A tengerentúlra, ahonnan jött — vágtam rá — ha csak el nem akadt a legközelebbi téesz tábláján.

Nevettünk egy kicsit, én meg közben gondolkodtam, elhiszik-e majd, ami most következik. Pedig igaz volt.

— Amint beléptem az előcsarnokba, felnőttek sürgés-forgását pillantottam meg. Nagy, szögletes keretre zöld kartont feszítettek ki roppant műgonddal. Aki a széken állt, kezében kalapáccsal, arról kiderült, ő az igazgató. A körülötte serénykedők közül az egyik az úttörőcsapat vezetője, a másik a kisdobosvezető, a harmadik pedig, és ez az, ami majdnem hihetetlen, egy valódi, hús-vér szobrászművész, Szabó Iván. Mintha a kedvemért jelent volna meg.

— Csak nem járt ő is oda iskolába? — csodálkozott Ördög Ildi, Bali Csabi meg rögtön: — Nahát, milyen kicsi a világ!

— Annyira azért nem kicsi. Szabó Iván azért járt ott, mert ajándékát, az anyát és gyermekét ábrázoló gipszszobrot próbálták ügyesen elhelyezni az előcsarnokban. Ezért készült a zöld háttér.

— Ez volt a meglepetés. De te, mintha tapasztalatcserét emlegettél volna — vetette közbe Szakács Laci, aki a pontosságán kívül arról nevezetes, hogy három testvére van, meg arról, hogy kizárólag neki jó mindig a matematika feladata. Ez utóbbiról csak ő tehet.

— A tapasztalatcsere azután jött. Összeszedtem a bátorságomat és bemutatkoztam a sürgölődőknek. Ildi néni, más néven Misinszki Lászlóné kisdobosvezető mindjárt a csapatvezető kezébe adta a szögesdobozt, engem meg, mint valami felnőttet, az igazgató szobájába vezetett. A Stromfeld Aurél Úttörőcsapat mai életéről mesélt. Engem legjobban a másodikosok érdekeltek, és szerencsémre, Ildi néni éppen a másodikosok rajvezetője. Az ő gyerekei is kétszer gyűjtöttek már papírt az idén. Így szerzik a pénzt a táborozáshoz. Novemberben, szinte az egész raj próza- és versmondásban versenyzett egymással. Ez amolyan selejtező volt. A rajzverseny részvevőinek a Fogászati hónap adott témát. A másodikosokat itt váratta a siker, de azért akadt, aki szerepelt a kiállításon. Az iskola úttörőéletének egyik különlegessége a kisdobosok matematika-versenye.

Lacinak éppen jól jönne egy ilyen verseny, gondoltam, de hallgattam tovább a rajvezetőt, akitől megtudtam, hogy a december Pesterzsébeten is az ünnepek hónapja, meg az előkészületeké: januárban közös karneválra gyűlnek össze évről évre. Most nagyon nagy volt az izgalom, mert a dicsőség kötelez: tavaly ők voltak a Százlábú. Meg is nyerték a jelmezversenyt. Igazán mulatságos volt már az is, ahogy a Százlábú megjelent a tornateremben. Míg egészen be nem hullámzott, megtörölvén mind a hatvannégy lábát, senki sem tudta, miféle állat nyomakodik hosszú percek óta befelé az ajtón. Volt nagy nevetés, amikor végre teljes hosszában megjelent!

Januárban a kisdobosok a komplex vetélkedőn is szerepeltek. Ez 4—5 tagú csapatok versengése fogalmazásból, olvasásból, technikából, környezetismeretből, matematikából, énekből és testnevelésből.

— Tudod — fordult hozzám Ildi néni —, ez az egész nekünk leginkább arra volt jó, hogy megtanuljunk együtt dolgozni. Mert a vetélkedőn mi még csak ott tartottunk, hogy az egy csoportban versenyzők előbb komolyan összedugták a fejüket, aztán meg pillanatok alatt összevesztek valami apróságon. Nincs még elég türelmünk a vitára és a közös döntésre. Ezt kell az idén megtanulnunk.

Mi tudnánk-e versenyezni együtt? — töprengtem magamban — és most mindjárt meg is kérdezem tőletek, ha lehet.

— Megkérdezheted, de felelni nem tudunk. Fogalmunk sincs. Ki kéne próbálni — felelt Laci mindenki helyett.

— Rendben. Megvan az őrs legközelebbi javaslata a rajösszejövetelre.

— Ildi néniék csapatában rengetek az ötlet. Az ünnepeik is változatosak, de erről majd máskor. Most csak a +1-ről hadd mondjam el, amit hallottam. Április 4. tiszteletére összegyűjtik a hajdani nyomolvasók talált kincseit. Rendezik, kiegészítik és újra írják, pontosabban hangszalagra rögzítik a helyi történelmet. Mert iskolarádiójuk is van. A gyűjteményből az emeleti zsibongóban kiállítás is lesz.

— Látom már, hogy még egy út vár rád a csodaiskolába — hallatszott most először Kis Szilvi hangja.

— Eltaláltad, sőt, ti is jöhettek majd velem, mert Ildi néni benneteket is meghívott.

— Nem lenne rossz egy jó kis kapcsolat!

— Jaj, a kapcsolatok! Majd elfelejtettem, pedig ez is igen érdekes volt. A csapatnak az Erzsébeti Közért Vállalat KISZ-alapszervezetével és a Vörös Október Mezőgazdasági Termelő Szövetkezet KISZ-szervezetével alakult ki kapcsolata. A téesszel már 1971 óta tart a barátság, s hogy ez mi mindent jelent, az újabb hosszú műsor lenne. De ezt meg most azért nem részletezem, mert nagyon izgatott lettem. Szilvi, te zseni vagy!

— Nem értem.

— Akkor is zseni vagy. Te mondtad, hogy a jó kapcsolat nem rossz. Ha igazán kapcsolatba lépnénk mondjuk egyik őrsükkel, esetleg az egész rajjal, az biztosan jó kapcsolat lenne.

— Az ilyesmit nem lehet csak úgy elkezdeni azzal, hogy elmegyünk egy kiállításukra és aztán beszélgetünk.

— És ha megtoldanánk egy bakancsos túrával?

— Jól hangzik. Mi az?

— Gyalogtúra. Anyukám iskolájában valamire való kisdobos nem is lesz úttörő egy ilyen túra nélkül.

— Szálljunk be mi is! Szervezhetnénk hálából valami érdekes útvonalat.

— Na, ne olyan hevesen, hátha el se vinnének.

— Ugyan, már miért ne?

Tényleg. Miért ne?

Máris Mária őrsvezető

EGY KIS LECKE: FŐURAKNAK

MÁTYÁS MONDÁI

MÁTYÁS VISEGRÁDI UDVARÁBAN POMPÁS LAKOMÁKON LÁTTA SZÍVESEN HÍVEIT. BOHÓCOK, BŰVÉSZEK, LANTOSOK MULATTATTÁK A VENDÉGEKET

SZÉP DALT KÖLTÖTTEL SABÁC MEGVÉTELÉRŐL! KÁR, HOGY A TÖRÖKÖK NEM HALLOTTÁK! EZ A ZSÁKOCSKA ARANY A JUTALMAD!

VÁT A NAGYLELKŰ KIRÁLY!!

ÉLJEN A FEKETE SEREG!

SOK VOLT A DÍNOM-DÁNOM... URAK! SÉTÁLJUNK EGYET: NÉZZÜK MEG A SZŐLŐMUNKÁSOKAT!



EBBŐL MI LESZ...?
MIT TEHETÜNK; MENJÜNK UTÁNA..
MIT MŰVELSZ VELÜNK URAM!? MI VITÉZNEK TERMETTÜNK, NEM KAPÁLNI!
AKI A BORT SZERETI, AZ MARKOLJA MEG A KAPÁT IS, URAK!!
EZUTÁN JUSSON ESZETEKBE, HA BOR LESZ A KEZETEKB
AZOKAT IS ÉLTETNI, AKIK NEKTEK ELŐTEREMTIK AZT!
BECSÜLJÉTEK A DOLGOS NÉPET!



Dobra verjük

Egy raj, sok család. Újabban ez a mozgalom dívik a zalaegerszegi Petőfi általános iskolában. Az ugyancsak Petőfi Sándorról elnevezett kisdobosraj nemrég a baki erdőben járt. A kirándulást „vár a természet!" címmel hirdették meg. A kiruccanás vidám szalonnasütéssel zárult.

Kívánsághangverseny. A szegedi, Dáni János utcai öregek napközi otthonában kedves vendégek mindig a Gagarin iskola kisdobosai és úttörői. Nemrégiben különleges alkalomból találkoztak az otthon lakói a gyerekekkel. Tíz éve találnak ismerősre, barátra, családi hangulatra az idős emberek a Dáni utcában. A gyerekek az évfordulót népdal- és nótaénekléssel színesítették. Az ünnepség kívánsághangversennyel zárult.

Hű utódok. A Somogy megyei Mesztegnyőn halt mártírhalált 1919-ben Ladi János néptanító és felesége. A helyi tanács nemrég a mártír-néptanító feleségének sírját kerítéssel vette körül, s tuját, nyírfát ültetett a hant köré. A mesztegnyői iskola úttörőcsapatának kisdobosai és úttörői pedig vállalták, hogy rendszeresen gondozzák helységük szülötteinek sírját és emlékét. Ladi János Budapesten élő leányát is meghívták Mesztegnyőre.

Kisdobosok főiskolásokkal. A szekszárdi úttörőház mindig szívesen fogad falai közt kisdobosokat. Ők is örömmel mennek, mert tudják, „testükre szabott" elfoglaltsággal várják őket. Igen kedveltek a játékos vetélkedők. Ezeket nemrég főiskolások részvételével a népköltészet kimeríthetetlen témájában rendezték meg. Nagy érdeklődés kísérte a földrajzi és élővilággal kapcsolatos diavetítéseket. Különösen sikeresek voltak az előadásokat követő kiscsoportos megbeszélések a hortobágyi nemzeti parkról és „kis állatvilágunkról".

Krasznojarszki úttörők. A Szovjetunióból jött a hír két úttörő kitüntetéséről. A gyerekek megmentettek egy vonatot a kisiklástól. Észrevették, hogy Korkino és Bugacs között a nyílt pálya egy kis szakaszán a hosszú esőzés alámosta a síneket. Hevesen integetve, futva figyelmeztették a közeledő vonat mozdonyvezetőjét a veszélyre.

Ismerd meg Vásárhelyt! A csongrádi Hódmezővásárhely KISZ-esei kezdeményezték az idei, most már hagyományos vetélkedősorozatot. Középiskolások, üzemi KISZ-esek és úttörők nevezhettek be a csoportküzdelembe. A vásárhelyi csapatok közül a legjobb négy, a vidékiek közül a legjobb hat részesült jutalomban. A többiek jutalma: helytörténeti ismeretek, amelyek segítenek a szülőföldhöz való őszintébb, mélyebb ragaszkodáshoz, a hazaszeretethez. Vásárhelyi és csongrádi kisdobosok! Kérjétek el a szervezőktől a vetélkedő feladványait! Az egyszerűség kedvéért a válaszokat, megoldásokat is. Remek lehetőség nektek is Vásárhely megismerésére. Talán a + 1 vállalás teljesítésében is segít.

Sportolj velünk! (Mellékletünk leírása.) Vágjátok körül a sílécet és a síbot korongjait. A síléc szürke pántját hajtsátok rá a lécre és a pettyes nyelvecskét ragasszátok alá. Ebbe dugjátok majd bele a síelő gyerek csizmáját. A két korong közepén levő fehér karikába dugjatok egy-egy 9 cm hosszú hurkapálcát. Ezt kell a gyerek-figura kesztyűs keze közé dugnotok. Ha a gyerek alakját kivágtátok, csizmája felét a szaggatott vonalak mentén hajtogassátok előre-hátra, majd ragasszátok a talpa alá a szürke lapocskát. Így síléc nélkül is biztosan áll a lábán. A zöld sapkát csak a pettyes rajzon kell megragasztanotok, hogy a fejről levehető legyen. Aki lánybabát akar, ragasszon barna fonalból copfot a rajzon látható helyre. — Épp csakhogy meg nem elevenedik ez a síelő gyerek, de ti legalább, induljatok ki a hóba „sportolni".

Oravecz Imre

Vigyázok a fejemre

vigyázok a fejemre,
vigyázok a vállamra,
vigyázok a mellemre,
vigyázok a karomra,
vigyázok a kezemre,
vigyázok a hasamra,
vigyázok a fenekemre,
vigyázok a combomra,
vigyázok a térdemre,
vigyázok a lábamra,
de nem tudok vigyázni
a lábujjamra,
mert a lábujjam
messze van

Kedves Coffi! Mókás farsangot rendeztünk az idén! Az Oroszlán őrs elhatározta, hogy takarékoskodni fog, s nem mi öltözünk jelmezbe, hanem a babáinkat meg a mackóinkat öltöztetjük fel. Én arra gondoltam, hogy indián mackót készítek. Pocak terve is megvolt, de nem árulta el, csak titokzatosan mosolygott... Mégis, amikor szombaton értemmentem, sírva találtam.

> Szombaton délután 3 órakor
> az Oroszlán őrs megrendezi
> **A BABÁK ÉS MACKÓK**
> **FARSANGJÁT!**
> A jelmezeket mindenki maga
> készítse el, a legnagyobb titok-
> ban. Felnőtt segítséget igénybe-
> venni szigorúan tilos.
> Jelmezverseny!
> ZENE! TOMBOLA!

-Mi történt veled?
-Képzeld, kikészitettem a mackómat, hogy matróznak öltöztessem. Amikor nem néztem oda, Csoki ellopta a mackót. Mire észrevettem, lerágta a fél lábát...– Elszomorodva törtük a fejünket. Mit lehet csinálni egy féllábú mackóval? Szerencsére eszünkbe jutott valami! Félóra múlva mi is ott voltunk mackóstul a jelmezbálon.



Három csokit osztottak ki a legjobb ötletekért. Egyet a minikönyves könyvtáros-baba kapott, egyet a jégtündér mackó, és egyet a féllábú kalóz... Megvigasztalódott Pocak is, a maci is, és sokat nevettünk a fura farsangon. Paprika

Marék Veronika munkája



A rajzokat **Görög Barbara** 3. o. (Izsákfa, Ált. Isk.) és **Takács Ferenc** 4. o. (Celldömölk, Eötvös Loránd Ált. Isk.) kisdobosok készítették.

Postafiók 100

Igazi, farsangra való nyelvtörőt küldött **Máté Judit** (Hajdúböszörmény, Perczel M. u. 62. 4220). Háromszor mondd gyorsan, vajon hányszor hibázol?

— *A kosarak a vízben úsznak*
egy ízben, vagy tízen a vízen!

Van még egy mulatságos mondókám! **Donka Éva** negyedikes küldte (Napkor, József Attila út 43.) Így szól:

— *A mi osztályunkban az volna a jó,*
ha a számtan is így szólna:
dó, ré, mi, fa, szó.
És ha a nyelvtan is csupa
kotta lenne,
akkor környezet órán a szavunk
csak taktusra menne!

Úgy vélem, ebből az következik, hogy a napkori iskolások szeretnek énekelni! Mondóka, tréfa után most következzék mese! Emlékeztek az októberi KISDOBOS címoldalára? Erről sokan írtak mesét. Elsőnek közöljük **Kovács László** negyedikes (Kishuta, Ságvári E. u. 87. 3994) írását. Címe: A BÁTOR KISEGÉR.

„*Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagy tölgyfa. Abban lakott egy hatalmas mókus. Olyan óriási volt, hogy amikor kibújt az odújából élelemért, minden állat elrejtőzött előle. Búsult is sokat szegény, szeretett volna legalább egy jóbarátot. Egyszer nagyon megéhezett, így hát elment ennivalóért. Ahogy ment, mendegélt, hát hallja, hogy egy cérnavékony hang a nevén szólítja. Körülnézett, de senkit sem látott. Indult volna tovább, a hang azonban ismét szólította. Alaposabban körülnézett, és meglátott a fa tövében egy icike-picike egeret. — Én vagyok, Misi egér! — mondta, azzal odaadott a mókusnak egy nagy diót. Ez a barátság jele volt. Ahogy ezt a többi erdőlakó meglátta, mind a mókushoz, névszerint Ödönhöz tódult. Hozták a sok diót és körülugrálták. Ödön mókus meg boldogan ült öreg hintaszékében, úgy rágcsált. Körülötte vidám táncot járt az erdő népe, hogy lám, kár volt reszketniük a hatalmasra nőtt mókustól, amikor az olyan kedves és barátságos. Még most is ott táncolnak, ha azóta el nem fáradtak! Itt a vége, tedd a jégre, majd elcsúszik valamerre!*"

Különben rengeteg emberrel ismerkedtem meg az elmúlt időben. Nem személyesen, hanem p a p í r o n. Ugyanis sok olyan levelet küldtetek, melyben a családotokról írtok, így aztán volt szerencsém megismerkedni szülőkkel, testvérekkel, rokonokkal. Találomra kiemelek egy levelet! Írója **Magony Marianna** negyedikes kisdobos (Szeged-csongrádi sgt 70/A 323 é. A lépcsőház 2. emelet 9. ajtó).

„*Tegnap meglepetést készítettünk apuval. Anyu túlórázik és amikor hazajön már fáradt. Éppen ezért alaposan kitakarítottunk. Én a boltba mentem. Mikor hazaértem, kitakarítottam a konyhát. Apu is sokat dolgozott. Nagyon gyorsan múlt az idő. Csöngettek, és Zoli a nagytestvérem érkezett meg. Ő is beállt a csatasorba, és együttesen raktuk rendbe az előszobát és a két szobát. Nagy munka volt! Kicsit leültünk közben tévézni. Újra csöngettek. Anya volt. Amikor meglátta, milyen rend van, és néki nem hagytunk munkát, nagyon boldog volt. Megbeszéltük, hogy máskor is csinálunk ilyen napot.*"

Kovács Andrea (Örménykút VI. ker. 47.5556.) írja:

„*Ezt a mellékelt kézimunkát magam készítettem. Én rajzoltam elő, és a színeket magam válogattam. Nagyon szeretek hímezni. Mi tanyán lakunk. Nagyon szép ez a vidék. Naponta busszal járok iskolába. A bátyám hetedikes, az öcsém még csak ötéves és óvodás. Mi az iskolában szlovákul is tanulunk. Kedvenc tantárgyam a számtan. Szeretek rajzolni, ezért járok rajz szakkörre.*"

Andrea ajándékát, a hímzett virágos terítőt eltettük a szerkesztőség emlékgyűjteményébe. Van itt már sok minden: például olvasóink, levelezőink fényképei. Ha néha végignézzük, érezzük, hogy az ország minden részében, városban, községekben sok jó barátunk él, akik leveleikkel, rajzaikkal, vagy akár kéréseikkel segítik szerkesztőségünk mindennapi munkáját!

Ferkai Loránt: Helyet a kisvasútnak

A karácsonyra kapott felhúzós vagy villamos kisvasút pályájának minden alkalommal való felállítása, összeszerelése, majd a játék befejeztével a szétbontása — bizony nem a legörömtelibb feladat. Néha inkább nem is vasutazik az ember, mert annyi időt vesz igénybe az összeállítás és szétszedés, elrakás, hogy kár a fáradságért. Érdemes ezért talán egy kis barkácsolgatást rászánni — esetleg Apu, Nagyapa, vagy az idősebb testvér besegítésével —, hogy a nagy kínnal összekapcsolt pályaelemek, az íves és egyenes vágánymezők, váltók stb. együtt maradhassanak, szétszerelés nélkül a következő használatig.

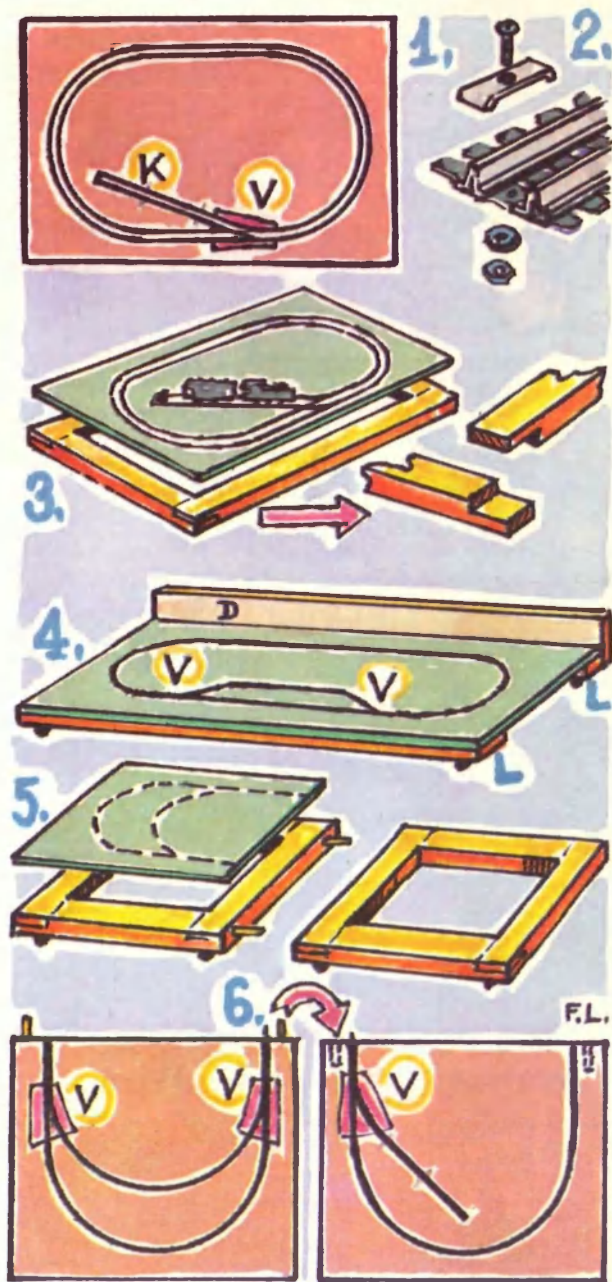
Ezt úgy érheted el, ha táblára szereled az összekapcsolt alkatrészeket, és a felszerelt táblát, a *kisvasút-pályát*, alkalmas helyre, például egy szekrény alá, rekamié alá stb. rakod el. Ha játszani kívánsz a kisvasúttal, csak elő kell szedni, kivenni a porosodás ellen ráhúzott pévécézsákból, s máris indulhat a játék.

Már a legegyszerűbb, kör alakú vagy egyenes vágánymezők beiktatásával oválissá alakított sínpályát is ráhelyezheted egy megfelelő méretű, vagyis a sínpályánál köröskörül 2—5 cm-rel nagyobb rétegelt lemezre, farostlapra (1. ábra). Minden talprácsdarabot végső talpfáikon átfúrva, két-két kis facsavarral, vagy 3 mm-es anyáscsavarokkal (2.) az alaphoz rögzítheted.

Hogy az alaplemez ne legyen girbe-gurba, célszerű, ha megfelelő nagy léckeretet készítesz hozzá (3.), és erre ragasztod, csavarozod rá a lemezt. A léckeret készítéséhez lesz szükséged felnőttebb családtagjaid „segítésére". Ha ők nem értenek hozzá, asztalos is elkészítheti.

Hogy kedves kisvasútad ne csak körbe rohangáljon, amit ugyebár minden kisdobos hamarosan megún — s ilyenkor próbálkozik különféle karambolok előidézésével, ami igazán nem felemelő tevékenység —, szerezz be egy váltót (1. ábrán „V"), és azt iktasd közbe; megtoldva a váltó szabad szárnyát két-három egyenes vagy ívelt pályaelemmel. Így kitérőt („K"), pontosabban *holtvágányt* hoztál létre. A holtvágányra félretolatod a szerelvény egyes tagjait — személykocsit, teherkocsit, tartálykocsit —, lekapcsolhatod, és a kocsik sorrendjét így ügyesen megváltoztatva „átrendezheted" a szerelvényt. A pályaudvari igazándi vasutasmunkának egyik legfontosabb ágát, a KOCSIRENDEZÉS-t ismerheted meg így. Ha egyszer úttörővasutas lehetsz, jó hasznát veheted tapasztalataidnak!

Villamosvasúthoz érdemes nagyobb, bonyolultabb vágányrendszerű pályát építened. Az előbb leírt egyszerű holtvágányrendszer mellett egy kitérő mellékvágányt is beiktathatsz. Ehhez már két váltó szükséges (4. ábra „V"), ami mellett persze ottmaradhat az egyszerű holtvágány is. A nagyobb alaplemez mérete kb. 80×120 cm. Erősebb vagy kétrétű lemez szükséges hozzá, hosszanti



lécmerevítésekkel („L"); és ha rekamié alá kerül, úgy függőleges deszkaszegélyt („D") is tanácsos hozzácsavaroznod, hogy takarja az egész szerkentyűt. Alulra görgőket kell szerelned a ki- és behúzás megkönnyítésére; egyszerű rekamié-görgőket vagy gurulóasztalkához való kerekes lábakat.

Ha egy darabból sehogyan sem tudod a táblát elkészíteni, mert nincs az elrakásához elég hely, úgy két darabból csináld meg (5.), összekapcsolhatóan.

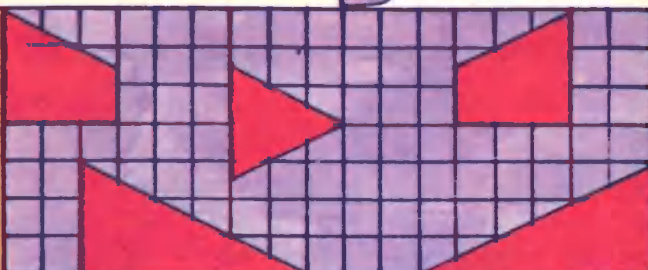
A 6. ábrán felülnézetben látod, hogy három váltóval, kitérővel és holtvágánnyal, kétdarabos táblán igazán érdekes pálya is építhető.

Titkosírás

A	Á	B	C	CS
D	E	É	F	G
GY	H	I	Í	J
K	L	LY	M	N
NY	O	Ó	Ö	Ő
P	R	S	SZ	T
TY	U	Ú	Ü	Ű
V	Z	ZS	X	Y
A	Á	B	C	CS

Ezt a titkosírás táblázatot úgy kell használni, hogy a leírandó szöveg minden betűje helyett a táblázatban alatta látható betűt kell írni. Pl. a TITOK szó átírva ez lesz: ŰLYŰRNY. Olvassátok el az alábbi titkos szöveget:

NYLYNSZŐ D ÖHGYAH D ÉDUODŐJNEÉSO.



Rakjatok össze

a darabokból egy négyzetet!

Pótold ki!

e	n	o	á	d	ó	é
r	t	b	r	é	r	x
i	i	i	i	l	a	a

a függőleges sorokba írt nevek kezdőbetűit és olvasd össze őket vízszintesen.

Hóolvadás

Leesett a hó. Nem volt túlságosan vastag és másnapra a fele elolvadt. Aztán újra havazott és éppen kétszer annyi hó esett, mint első alkalommal. Amikor kisütött a nap, a hótakaró felére olvadt. Laci megmérte a vastagságát, 2 és fél centiméter volt. Hány centi hó esett először és másodszor?

Keresztrejtvény

1	2	3		4	5	→
6			■	7		
	■	8	9		■	
10	11				12	
13		■	14			■
15		16				17
↳						

Vízszintes: 1. Farsangi szórakozás (a nyíl irányában folytatva). 6. Vörös. 7. Satöbbi rövidítve. 8. Lánynév. 10. Szaglószervétől. 13. Tiltás. 14. DTV. 15. Sziklaüreg.

Függőleges: 1. Hegyen-völgyön keresztül más kifejezéssel (a nyíl irányában folytatva). 2. Puskát használ. 3. Névelővel város része. 4. Összeütött tenyér teszi. 5. OT. 9. Aki vétkesnek mond valakit. 11. ....tor, atomerőmű része. 12. Védené. 16. Azonos betűk. 17. Agáta mássalhangzói.

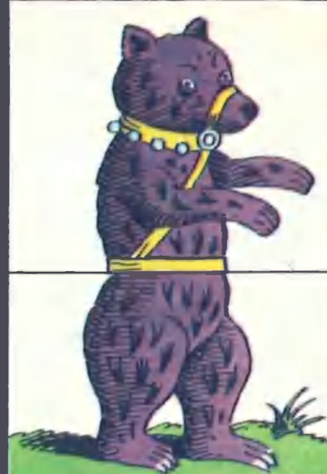
A keresztrejtvényből csak a vízszintes 1. és függőleges 1. megfejtését írjátok meg.

Figyelem: E hó végéig küldjétek be együtt a decemberi, januári és februári megfejtéseket; a felső sarokban levő 4, 5, 6-os számokat is.

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXIX. 2. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor
Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 79.0984. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Felvidéki András**, a hátsó címoldal **Görög Júlia** munkája


















Vida Győző rajza

Ára: 5,— Ft



Illusztráció
A GYUFASZÁLCSEMETÉK ÁRNYÉKÁBAN
című íráshoz
(14—15. oldal)